

Het doel van stichting Wiesje is om de zorg voor mensen met dementie in Suriname op te bouwen. Afgelopen dinsdag bereikte de Stichting een mijlpaal. Aan de Kanagalaan 20 (Cultuurtuin) werd de eerste van de vier units van het eigen woonzorgcentrum opgeleverd.

Tekst: Alan Tjaseing
Beeld: Jason Leysser

Ik blijf knokken voor mensen met dementie, dat is niet glimoroux of sexy maar wel nodig," vertelt Gerda Havertong onverdeeld gedreven. Ien jaar geleden sloeg haar vader alarm nadat haar moeder was weggelopen en al acht uur zoek was. Omdat men in Suriname niet wist wat er aan de hand was, ging haar moeder naar Nederland, waar een acute vorm van dementie geconstateerd werd. Na twee jaar werd moeder opgenomen in een verpleeghuis in Suriname, waar zij in 1999 overleed. Dementie behoort tot de categorie het ergste wat een mens kan overkomen. Niet meer zelfstandig kunnen functioneren, niet meer voor jezelf kunnen zorgen, compleet afhankelijk zijn van anderen en niet meer kunnen communiceren. Het is ontluisterend en mensonterend. Na het overlijden van haar moeder heeft Havertong de Stichting Wiesje (vernoemd naar haar moeder, Helouise Havertong-Nooimeer) opgericht. De stichting is dus niet iets waar zij zelf voor heeft gekozen. Het is op haar pad gekomen door de ziekte van haar moeder.

Verschuimende disciplines

Het is een ziekte en een lijden waar ze veel verdriet over heeft gehad en waarvan ze pas sinds een paar jaar het idee heeft, dat het misschien zo heeft moeten zijn: om zich in te zetten voor de zorg voor andere mensen die dementie hebben in Suriname. Iuzet die niet alleen van haar komt. "Ik ben erg blij met de mensen die zowel in Suriname als in Nederland in het bestuur zitten. Wat ik

wil realiseren, dat kun je niet in je eentje doen. Daar heb je meer mensen voor nodig, mensen uit verschillende disciplines en met verschillende achtergrond. In die zin zijn we als stichting niets anders dan een fondsruwer, geld bij elkaar brengen en dat geld goed besteden. We zijn goed op weg, maar nog niet waar we willen zijn."

Hoewel de woonunit ruim, modern en strak is ontworpen, heerst er toch een familiale sfeer. De slaapruniten zijn op elkaar aangesloten en beschikken over een eigen aangestapt bed en toilet. Er kunnen acht personen wonen die verzkerd zijn van hoogwaardige zorg door goed opgeleid personeel. Een mijlpaal om trots op te zijn, maar bepaald niet het einddoel van Havertong haar stichting. Er zullen in de toekomst nog meer woonunits en een hoofdegebouw komen. Maar waar het vooral om gaat, is: mensen die lijden aan dementie in Suriname volwaardige zorg kunnen bieden en de nog bestaande taboes doorbreken.

"Er heerst toch nog een bepaalde gêne", vertelt Havertong. "Sommiige mensen zien het als een soort van straf. Denken dat ze iets fout hebben gedaan en op deze manier gestraft worden. Daar hoeft je het natuurlijk niet mee eens te zijn, maar het is wel een situatie die we ook het hoofd moeten bieden." Dementie bespreekbaar maken, het niveau van de zorg naar een hoger plan brengen en een woonstusituatie bieden waar mensen zich veilig voelen en hun familieleden weten dat er hoogwaardige zorg wordt geboden. Daar is het stichting Wiesje allemaal om te doen. "We zetten ons in om middelen bij elkaar te brengen, kennis over te dragen en voorzettingen te realiseren voor mensen met dementie in Suriname. Daar zijn we nog lang

niet klaar mee, maar ik heb er vertrouwen in dat we Suriname tot een plaats maken die de beste plaats is in de regio voor mensen met dementie. Als we er niet zijn allen de schouders onder zetten, ook de beleidsmakers, dan kunnen we die voortrekkersrol vervullen. No guts no glory!"

Samenweten

Zelf komt Havertong uit het onderwjs, een academische omgeving met veel intelligentie mensen die een sterk ontwikkelt sociaal-maatschappelijk gevoel hebben. De theaterwereld is later erbij gekomen. "Daar leer je hoe je dingen onder de aandacht kunt brengen. Vanuit beide vakgebieden heb ik mensen om me heen die me ondersteunen, die me helpen, soms alleen door goede vragen te stellen. Je moet natuurlijk ook gewoon praktisch zijn."

'Compassie alleen is onvoldoende, kennis en middelen zijn onontbeerlijk'

Als jijzelf niet kunt of weet, dan moet je er niet mee aannodderen maar het overlaten aan iemand die er verstand van heeft. Ik grossier in personen met talenten en kennis die mij zo aanvullen. Het ontwerpen en bouwen van het zorgcentrum bijvoorbeeld, dat moet door professionals worden gedaan en niet door goedwillende amateurs."

De vraag hoe je er zelf mee om moet gaan wanneer iemand van wie je houdt gaat dementeren, is Havertong inmiddels heel vaak gesteld. Haar antwoord is steeds hetzelfde: lief zijn, hoe pijnlijk de situatie ook is. Immers, je mand die aan dementie lijdt heeft daar zelf niet om gevraagd. Havertong: "Heb mensen met dementie lief en noem ze bij hun naam. Vroeger zei mijn moeder altijd: 'Als je 's morgens wakker wordt en er is niemand in de buurt, dan moet je zelf je naam noemen.' Als je zelf vertrouwen hebt dan kun je dat altijd doorgeven aan mensen met dementie, ook al weet je niet hoe het overkomt. Krakti ranga brijisa yepti unu. Compassie alleen is onvoldoende, kennis en middelen zijn onontbeerlijk. Kennis en middelen brengen we niet zijn allen bijeen moeten brengen, ook al is dat niet hip of hot. Want het gaat er niet om hoe oud je wordt, maar hoe je oud wordt..."

1. 2009
2. 2009
3. 2009
4. 2009
5. 2009
6. 2009
7. 2009
8. 2009
9. 2009
10. 2009
11. 2009
12. 2009
13. 2009
14. 2009
15. 2009
16. 2009
17. 2009
18. 2009
19. 2009
20. 2009
21. 2009
22. 2009
23. 2009
24. 2009
25. 2009
26. 2009
27. 2009
28. 2009
29. 2009
30. 2009
31. 2009
32. 2009
33. 2009
34. 2009
35. 2009
36. 2009
37. 2009
38. 2009
39. 2009
40. 2009
41. 2009
42. 2009
43. 2009
44. 2009
45. 2009
46. 2009
47. 2009
48. 2009
49. 2009
50. 2009
51. 2009
52. 2009
53. 2009
54. 2009
55. 2009
56. 2009
57. 2009
58. 2009
59. 2009
60. 2009
61. 2009
62. 2009
63. 2009
64. 2009
65. 2009
66. 2009
67. 2009
68. 2009
69. 2009
70. 2009
71. 2009
72. 2009
73. 2009
74. 2009
75. 2009
76. 2009
77. 2009
78. 2009
79. 2009
80. 2009
81. 2009
82. 2009
83. 2009
84. 2009
85. 2009
86. 2009
87. 2009
88. 2009
89. 2009
90. 2009
91. 2009
92. 2009
93. 2009
94. 2009
95. 2009
96. 2009
97. 2009
98. 2009
99. 2009
100. 2009